



# Türkiye Ulusal Ormancılık Programı Hazırlanması Bölgesel Çalıştayı



# GENEL ETKİNLİK PROGRAMI\*

SAAT	GÜNDEM
09:30-10:00	KAYIT
10:00-10:10	AÇILIŞ
10:10-10:30	SUNU Türkiye Ulusal Ormanlık Programı Hazırlık Süreci, Çalıştay Metodolojisi ve Beklentiler
<b>1. OTURUM</b>	
<b>Oturum Yönetimi: Prof. Dr. Ömer KÜÇÜK , Prof. Dr. Çağatay TAVŞANOĞLU, Dr. Hayrettin İlker ÖZDEMİR</b>	
10:30-10:50	1. Dünya Ormanlığının Genel Koşullarının Değerlendirilmesi a) BM Küresel Orman Hedefleri, BM Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi b) AB Ormanlık Stratejisi, Yeşil Mütabakat, Yeşil Ekonomi, Döngüsel Ekonomi, Ormansızlaşma Tüzüğü v.b c) Bölgesel Süreçler d) İklim Değişikliğinin Ormanlar Üzerine Etkileri
<b>2. OTURUM</b>	
<b>Oturum Yönetimi: Celalettin AKÇA, Göksel KORKMAZ</b>	
10:50-11:10	2. Dünya Ormanlığında Ülkelerin Projeksiyonları ve Vizyonları a) Dünya Ormanlığında Öne Çıkan Ülkeler ve İyi Uygulama Örnekleri b) Ahşap Kullanımının Teşviki
11:10-11:25	ARA
<b>3. OTURUM</b>	
<b>Oturum Yönetimi: Prof. Dr. Ahmet SIVACIOĞLU, Prof. Dr. Abdullah SÜTÇÜ, Celalettin AKÇA</b>	
11:25-11:45	3. Türkiye Ormanlığında Genel Koşulların Belirlenmesi a) Fiziksel Çerçeve, Demografik Yapı, Ekonomik durum b) Ulusal Kalkınma Politikaları ve Stratejileri c) Diğer Sektörlerdeki Stratejiler ve Politikalar d) Sektörel Planlar, Eylem Planları, Ulusal Programlar, Bölgesel Kalkınma Planları e) Küresel Sorumluluklar, Uluslararası Anlaşmalar ve Süreçler f) Orman Yönetiminden Talepler ve Beklentiler g) Diğer Koşullar
<b>4. OTURUM</b>	
<b>Oturum Yönetimi: Prof. Dr. Ali DURKAYA, Doç. Dr. Murat KÖSE, Göksel KORKMAZ</b>	
11:45-12:05	4. Türkiye Ormanlığının Mevcut Durumunun Ortaya Konulması a) Orman Kaynaklarının Sürdürülebilirliğinin Muhafazası ve Karbon Döngüsüne Katkısı b) Ormanların Sağlığı, Canlılığı ve Bütünlüğünün Muhafazası ve Sürdürülebilirliği c) Orman Biyolojik Çeşitliliğinin Korunması ve Sürdürülebilirliği d) Ormanların Üretim Fonksiyonlarının Korunması ve Sürdürülebilirliği e) Ormanların Ekolojik Fonksiyonlarının Korunması ve Sürdürülebilirliği f) Ormanların Sosyo-Ekonomik Fonksiyonlarının Muhafazası ve Sürdürülebilirliği g) Ormanlık Politikaları, Ormanlık Kurumları, Ormanlık Mevzuatı, Ormanlıkta Finansal Yapı h) Araştırma -Geliştirme, Eğitim ve Bilinçlendirme i) Ormanlığın Diğer Sektörlerle Etkileşimi
12:05-12:20	ARA
12:20-12:50	SORU-CEVAB/KATKILAR/DEĞERLENDİRMELER

SAAT	GÜNDEM
12:50-13:50	ÖĞLE ARASI (YEMEK ARASI)
13:50-14:50	Ormanların Korunması Teması İçin (Sorunlar, Çözüm Önerileri, İhtiyaçlar, Riskler, Tedbirler, Boşluklar, Geliştirilmesi Gereken Hususlar, Politikalar, Stratejiler, Öneriler, Kurumsal ve Sektörel Kapasite , Eylem Önerileri
14:50-15:50	Ormanların Geliştirilmesi Teması İçin (Sorunlar, Çözüm Önerileri, İhtiyaçlar, Riskler, Tedbirler, Boşluklar, Geliştirilmesi Gereken Hususlar, Politikalar, Stratejiler, Öneriler, Kurumsal ve Sektörel Kapasite , Eylem Önerileri
15:50-16:10	ARA
16:10-17:00	Orman Kaynaklarından Faydalanma Teması İçin (Sorunlar, Çözüm Önerileri, İhtiyaçlar, Riskler, Tedbirler, Boşluklar, Geliştirilmesi Gereken Hususlar Politikalar, Stratejiler, Öneriler, Kurumsal ve Sektörel Kapasite , Eylem Önerileri
17:00-17:30	GENEL DEĞERLENDİRME VE KAPANIŞ

\*Bu program her çalıştay için kesin program olmayıp farklı illerde gerçekleşecek çalıştaylar için saatler değişiklik gösterebilir.



**TÜRKİYE İklimle Dirençli Ormancılık Projesi (P179345)** iklim değişikliğinin artan risklerine karşı orman yangınları ve orman direncinin güçlendirilmesi konusunda Türkiye Hükümeti'ne destek verecektir. Bu proje ile ormanlarımızın iklim ve afet risklerine karşı dirençliliğinin artırılması, entegre Orman Yangın Yönetimi kapsamında kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, orman ekosistemlerindeki bozulmanın önlenmesi ve tersine çevrilmesi sağlanarak, orman kaynaklarının topluma ve paydaşlara en yüksek faydayı sunması amaçlanmaktadır.

Özellikle iklim değişikliğinin etkilerinin hayatımızın her aşamasında yarattığı olumsuzluklara karşı öneri ve çözümler oluşturulması amacıyla yeni bir Ulusal Ormancılık Programının hazırlanması ve uygulanması gereği ortaya çıkmıştır.

Sürdürülebilir orman yönetimi kapsamında iklim değişikliği ile daha etkin mücadele için Türkiye Ormancılığının uzun vadeli (20 yıllık) genel politika, strateji ve eylem önerilerinin geliştirilmesi, ormancılık sektörü ve ilgili paydaşlar için ortak bir rehber oluşturulması hedeflenmektedir.

**Bu rehberin aşağıdaki konulara açıklık getirmesi beklenmektedir;**

- Ormancılık sektöründeki gelişmeler ve özellikle **iklim değişikliğine bağlı oluşan/oluşacak sektördeki etkilenme düzeyi** ortaya konulması.
- **Sürdürülebilir kalkınma ve orman yönetimi çerçevesinde** orman teşkilatı ve diğer kurum/kuruluş/gruplar için ortak ve temel rehber hazırlanması.
- Sektörün **uzun dönemli hedeflere** ulaşılabilmesi için uygulanacak **politika, tedbir, strateji ve eylem önerilerinin** geliştirilmesi.
- Uygulamaların **izlenmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması mekanizmasının** geliştirilmesi.



## AMAÇ:

**Türkiye Ulusal Ormancılık Programı** ile ormanlarımızın sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesini sağlayarak, orman teşkilatı, diğer ilgili kurum/ kuruluşlar ve ilgi grupları için ortak ve temel rehber oluşturulacaktır.

## PROJE BAĞLAMAMI:

Türkiye ulusal ormancılık programı ile dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmelerin analiz edilerek ülkemizin taraf olduğu sözleşmeler ve taahhütler de dikkate alınmak kaydıyla sektörün uzun dönemli vizyonunun ortaya konulması beklenmektedir. Bu bağlamda;

- **Ormancılık Sektörünün İklim Değişikliği Etkilerinin Analizi**

Ormancılık sektöründe son dönemde gerçekleşen gelişmelerin ve özellikle iklim değişikliği kaynaklı değişimlerin etkilerinin anlaşılması ve analiz edilmesi üzerine odaklanılacaktır.

- **Sürdürülebilir Kalkınma ve Orman Yönetimi Rehberi**

Ormancılık sektörünün kurumsal çerçevesi ve özellikle Orman Genel Müdürlüğü ve diğer ilgili kurum, kuruluş ve gruplar için vizyon niteliğinde bir rehber oluşturulması hususu oluşturacaktır. Bu rehber, sektörün karşılaştığı zorlukları ve çözüm yollarını da belirleyecektir.

- **Strateji ve Eylem Planlarına Katkı Sağlama**

Ulusal Ormancılık Politikalarını Gerçekleştirmek ve Amaçlarına Ulaşmak İçin İzlenecek Stratejilerin Belirlenmesi ve Eylem Programının Oluşturulması



## PROJENİN HEDEF KİTLESİ:

Orman Genel Müdürlüğü ve teşkilatın merkez ve taşra birimi çalışanları bu projenin ana hedef kitlesini oluşturmaktadır. Ayrıca, iklim değişikliği ve çevre politikaları konusunda karar verici pozisyonundaki kamu kurumları,

1. Tarım ve Orman Bakanlığının İlgili Birimleri
2. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının İlgili Birimleri
3. Cumhurbaşkanlığı -Strateji ve Bütçe Başkanlığı
4. Hazine ve Maliye Bakanlığı
5. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
6. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
7. Üniversiteler
8. Orman Mühendisleri Odası
9. Doğa Koruma Merkezi
10. Orman Köy Kalkınma Kooperatifleri Birliği
11. Türkiye İhracatçılar Birliği
12. Ticaret Bakanlığı
13. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Orman Meclisi
14. Özel Sektör Temsilcileri ve İlgili STK'lar



## ***İŞİN KAPSAMI***

Orman Genel Müdürlüğü, sektör paydaşları, akademisyenler ve uzman ekibin katılımlarıyla 9 ilde gerçekleşecek toplam 10 (on) adet çalıştayda OGM tarafından belirlenen başlıklar minvalinde elde edinilen bilgi ve hususların ilgili uzmanlar tarafından derlenerek “***Türkiye Ulusal Ormancılık Programı***” rehberinin hazırlanması işidir.

İş kapsamında hazırlanacak “Türkiye Ulusal Ormancılık Programı” rehberinde yer alacak asgari başlıklar aşağıdaki gibidir:

### **1. Dünya Ormancılığının Genel Koşullarının Değerlendirilmesi**

- Küresel Sorumluluklar, Uluslararası Anlaşmalar ve Süreçler
- İklim Değişikliğinin Ormanlar Üzerindeki Etkileri

### **2. Türkiye Ormancılığında Genel Koşulların Belirlenmesi**

### **3. Türkiye Ormancılığının Mevcut Durumunun Ortaya Konulması**

<b>TUOP 2025 ÇALIŞTAY TAKVİMİ</b>	
Ankara Bölgesel Çalıştay	18-19 Mart
Antalya Bölgesel Çalıştay	15-16 Nisan
Adana Bölgesel Çalıştay	6-7 Mayıs
İzmir Bölgesel Çalıştay	21-22 Mayıs
Şanlıurfa Bölgesel Çalıştay	11-12 Haziran
Kastamonu Bölgesel Çalıştay	1-2 Temmuz
Erzurum Bölgesel Çalıştay	28-29 Temmuz
Trabzon Bölgesel Çalıştay	19-20 Ağustos
Bursa Bölgesel Çalıştay	16-17 Eylül
Ankara Final Toplantısı	26-27-28 Ekim



#### 4. Ulusal Ormancılık İlkeleri, Amaçları ve Politikalarının Oluşturulması

1. Ulusal Ormancılık İlkeleri
2. Ulusal Ormancılık Amaçları (Türkiye Ormancılığının Temel Amaçları, Ana Amaçlar (Ormanların Korunması, Ormanların Geliştirilmesi, Orman Kaynaklarından Faydalanma))
3. Ulusal Ormancılık Politikaları

#### 5. Ulusal Ormancılık Politikalarını Gerçekleştirmek ve Amaçlarına Ulaşmak İçin İzlenecek Stratejilerin Belirlenmesi

1. Ormanların Korunması ile İlgili Stratejiler; Ormanların alanlarının ve sınırlarının korunması, Ormanların biyolojik çeşitliliğinin korunması, Ormanların biyotik ve abiyotik zararlara karşı korunması stratejileri
2. Ormanların Geliştirilmesi ile İlgili Stratejiler; Mevcut ormanların geliştirilmesi, Orman Alanlarının Genişletilmesi stratejileri
3. Orman Kaynaklarından Faydalanma ile İlgili Stratejiler; Orman Ürünlerinden Faydalanma, Ormanların Sosyal ve Kültürel Hizmetlerinden Faydalanma, Ormanların Koruyucu ve Çevresel Fonksiyonlarından Faydalanma, Yerel Halklara Saygı, Orman Köylülerinin Yaşam Şartlarının İyileştirilmesine ve Yoksulluğun Azaltılmasına Katkı stratejileri
4. Kurumsal ve Sektörel Kapasitenin Geliştirilmesi İle İlgili Stratejiler; kurumlar ve orman ürünleri sektörü ile diğer tüm sektörler ilgili kurum kuruluş yada organizasyonların yapısal gelişimine ve diğer kapasite gelişimine yönelik stratejiler
5. İklim Değişikliği ile mücadelede uyum ve azaltım stratejileri



## 6. Eylem Programının Oluşturulması

1. Eylem Programı Hakkında Genel Bilgi
2. Genel Eylemler; Ormanların Korunması, Geliştirilmesi, Faydalanılması ile İlgili
3. Politika ve Stratejilerin Tümü veya Çoğu ile ilişkili Eylemler
4. Ormanların Korunması, Geliştirilmesi ve Ormanlardan Faydalanma İle İlgili Eylemler; Ormanların alanlarının ve sınırlarının korunması, Ormanların biyolojik çeşitliliğinin korunması, ormanların biyotik ve abiyotik zararlara karşı korunması ile ilgili eylemler.
5. Ormanların Geliştirilmesi İle İlgili Eylemler; Mevcut ormanların, orman alanlarının genişletilmesi ile ilgili eylemler
6. Orman Kaynaklarından Faydalanma İle İlgili Eylemler; Orman ürünlerinden faydalanma, ormanların sosyal ve kültürel hizmetlerinden faydalanma, Ormanların koruyucu ve çevresel hizmetlerinden faydalanma, Yerel haklara saygı, orman köylülerinin yaşam şartlarının iyileştirilmesine ve yoksulluğun azaltılmasına katkı ile ilgili eylemler
7. Kurumsal ve sektörel kapasitenin geliştirilmesi ile ilgili eylemler
8. İklim değişikliği ile mücadele kapsamında uyum ve azaltım eylemleri
9. Eylemlerin Sınıflandırılması
  1. Öncelikli eylemlerin belirlenmesi
  2. Kısa dönemli beş yıllık eylemler
  3. Uzun dönemli yirmi yıllık eylemler

## 7. Uygulama, İzleme ve Değerlendirme

1. Mekanizma oluşturma; Kurullar, çalışma esasları, görev ve sorumlulukları, kimlerden oluşacak, rol tanımlamaları v.b.
2. İzleme, Değerlendirme ve Raporlama İlkeleri; Raporlama dönemleri, esaslar v.b.
3. Yazılım Geliştirme; İzleme, Değerlendirme ve Raporlama Sistemi için
4. Cumhurbaşkanlığı Genelgesi; Sağlıklı ve sürdürülebilir bir raporlama sürecinin işletilebilmesi amaçlı





# ÇALIŞTAYLARIN YÜRÜTÜLMESİNDEN SORUMLU PERSONELLER

## 6 AKADEMİSYEN

- Prof. Dr. Özden Görücü
- Prof. Dr. Ömer Küçük
- Prof. Dr. Ali Durkaya
- Prof. Dr. Çağatay Tavşanoğlu
- Prof. Dr. Ahmet Sivacıoğlu
- Doç. Dr. Murat Köse

Akademisyenler, çalıştay içeriklerini belirleyip oturumları yönlendirecek, etkileşimli bir diyalog ortamı sağlayacaktır. Uluslararası örnekleri inceleyerek edinilen bilgileri rehberde entegre edecek, çalıştay çıktılarının bilimsel ve etik standartlara uygun olmasını temin edeceklerdir.

## 4 UZMAN

- Prof. Dr. Abdullah Sütçü
- Öğr. Gör. Hayrettin İlker Özdemir
- Göksel Korkmaz
- Celalettin Akça

Uzmanlar, çalıştayların verimli geçmesi için yönlendirmeler yapacak, ulusal ve uluslararası strateji belgelerini inceleyerek rehberde katkı sağlayacaktır. Ayrıca, çalıştay çıktılarının derlenip rehberde yansıtılmasına destek olacaklardır.

## 2 RAPORTÖR

- Furkan Gültekin
- İrem Tüfekcioğlu

Raportörler, çalıştay sırasında katılımcıların katkılarını, önerilerini ve sunulan bilgileri kaydederek akademisyen ve uzmanlara ileteceklerdir.



## ÇIKTI:

İşin çıktısı; **Türkiye Ulusal Ormancılık Programı Rehberi** olacaktır.

**Bu rehber hazırlanırken Sürdürülebilir kalkınma ve Türkiye Sürdürülebilir Orman Yönetim Kriter ve Göstergeleri Ulusal Seti de dikkate alınacak olup** orman teşkilatı ve ilgili diğer kurum/kuruluş/gruplar için ortak ve temel bir program olacaktır.

Bu programın hazırlanacak ve uygulanacak strateji ve eylem planlarına katkı sağlaması da hedeflenmektedir

